

یاسای باجی دهرامهتی ههریمی کوردستانی عیراق

به ناوی خودای به خشنده و میهره بان

به ناوی گه له وه

نه نجرومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق

ژماره ی بریار: ۱۵

میژوی بریار: ۱۹۹۹/۱۱/۲

بریار

پشت به وه دهسه لاته ی که به پیتی برکه (۳) ی ماده (۲) له یاسای ژماره (۱۰) ی سالی ۱۹۹۷ پیمان دراوه و له سه ره نه و بنه مایه ی که نه نجرومه نی نیشتمانی کوردستانی عیراق له دانیشتنی رۆژی ۱۹۹۹/۱۱/۱ یدا یاساکاری کردوه، نه م بریاره مان دهرهیتنا.

یاسای ژماره (۵) ی سالی ۱۹۹۹

یاسای باجی دهرامهتی ههریمی کوردستانی عیراق

ماده ی یه که م:

نه وه که سه ی که له ههریم داده نیشتن، له ههر سالیکی مه زنده کرا وه له سه ره بنچینه ی باری کوزدرانی له سالی سه ره جه م داها ته کانی، نه م بئ قه ییدی (سه ساحانه) ی خواره و دی پتی دهری:

ا- (۲۰۰) دینار بۆ خودی نه وه که سه ی له سه ره تی باجه که بدات.

ب- (۲۰۰) دینار بۆ هاوسه ره که ی یان هاوسه ره کانی له باریکدا که ژنی ماله وه بیت و هیچ داها تیکی نه بیت یان نه وه داها ته ی له که ل داها تی میرده که ی لیکدرا بیت.

ج- (۲۰۰) دینار بۆ ههر مندالیک له منداله کانی، جا ژماردیان ههر چه نده بیت.

د- خودی نه وه که سه ی که له سه ره تی باجه که بدات (المکلف)، نه که ره ته مه نی له شه ست و سن سالی تیپه راند، زیده بئ قه ییدیک (سماح) یکی دیکه ی پتی دهریت که بره که ی (۵۰۰) دیناره. جکه له وه بئ قه ییدی (سماح) دی که له برکه ی یه که می سه ره وه دا بریاری له سه ره دراوه.

ماده ی دو وه م:

باجه که له ههر سالیکی مه زنده کرا وه به پیتی نه م ریژانه ی خواره وه دهریته سه ره نه وه که سه ی که موکه لله فه بیدات.

۱. داهاتی کهسی دانیشتووی هریم دواى نهو بی قهیدیه (سماحه) یاسایانهی که له برگی یه کهمی سهروه داهاتون:

- (۵٪) تاکو دهگاته (۱۰۰۰۰) ده هزار دینار.
- (۱۰٪) نهوهی له (۱۰۰۰۰) ده هزار دینار پتر بیت تاکو دهگاته (۲۰۰۰۰) بیست هزار دینار.
- (۱۵٪) نهوهی له (۲۰۰۰۰) بیست هزار دینار پتر بیت تاکو دهگاته (۳۰۰۰۰) سی هزار.
- (۲۰٪) نهوهی له (۳۰۰۰۰) سی هزار دینار پتر بیت. تاکو دهگاته (۴۰۰۰۰) چل هزار دینار.
- (۲۵٪) نهوهی له (۴۰۰۰۰) چل هزار دینار پتر بیت، تاکو دهگاته (۵۰۰۰۰) پهنج هزار دینار.
- (۳۰٪) نهوهی له (۵۰۰۰۰) پهنج هزار دینار پتر بیت، تاکو دهگاته (۶۰۰۰۰) شهست هزار دینار.
- (۴۰٪) نهوهی له (۶۰۰۰۰) شهست هزار دینار پتر بیت، تاکو دهگاته (۷۵۰۰۰) حفتا و پینج هزار دینار.
- (۵۰٪) نهوهی له (۷۵۰۰۰) هزار دینار پتر بیت.

ب - باج له سهر کومپانیا دهستلالت سنوورداره کان (پیشه سازی و ناپیشه سازی) به پیتی نه م ریژانه خواره وه دهسه پیندری:

- (۱۰٪) تاکو (۱۰۰۰۰) ده هزار دینار.
- (۱۵٪) نهوهی له (۱۰۰۰۰) ده هزار دینار پتر بیت، تاکو دهگاته (۲۰۰۰۰) بیست هزار دینار.
- (۲۰٪) نهوهی له (۲۰۰۰۰) بیست هزار پتر بیت تاکو دهگاته (۳۵۰۰۰) سی و پینج هزار دینار.
- (۲۵٪) نهوهی له (۳۵۰۰۰) سی و پینج هزار دینار پتر بیت تاکو دهگاته (۴۵۰۰۰) چل و پینج هزار دینار.
- (۳۰٪) نهوهی له (۴۵۰۰۰) چل و پینج هزار دینار پتر بیت تاکو دهگاته (۶۰۰۰۰) شهست هزار دینار.
- (۴۰٪) نهوهی له (۶۰۰۰۰) شهست هزار دینار پتر بیت.

ج - باج له سهر کومپانیا هاو پیشکه کان جکه له کومپانیای کهرتی تیکه لاو (پیشه سازی و ناپیشه سازی) به پیتی نه م ریژانهی خواره وه فهرز دهکری:

- (۱۰٪) تاکو دهگاته (۲۰۰۰۰) بیست هزار دینار.
- (۱۵٪) نهوهی له (۲۰۰۰۰) بیست هزار دینار پتر بیت تاکو دهگاته (۳۵۰۰۰) سی و پینج هزار دینار.
- (۲۰٪) نهوهی له (۳۵۰۰۰) سی و پینج هزار دینار پتر بیت تاکو دهگاته (۵۰۰۰۰) پهنج هزار دینار.

(۲۵٪) نمودی له (۵۰۰۰۰) په نجا هزار دینار پتر بیت تا کو ده کاته (۶۵۰۰۰) شهست و پینج هزار دینار.

(۳۰٪) نمودی له (۶۵۰۰۰) شهست و پینج هزار دینار پتر بیت تا کو ده کاته (۸۵۰۰۰) هشتا و پینج هزار دینار.

(۴۰٪) نمودی له (۸۵۰۰۰) هشتا و پینج هزار دینار پتر بیت.

د - باجی داهات له سهر کومپانیا کانی که رتی تیکه لاهو فرزد ده کريت وقازانجه کانی ده که ونه ژتر بالی رتړدی سده بی بر او که بره کهی (۲۵٪) ی پاکتاوی قازانجه که یه تی.

ماددهی سیمه:

نرخي خانوو بهر ی به میرات به جیماو یان به مولک کراو وه کو حوت سال بهر له میژووی داوا کردنی ته سهروفي له لایه ن میراتگر یا خاونه که ی، مه زنده ده کريت، نه کهر پتر له حوت سال به سهر کواستنه وه ی مولکبه تی خانوو بهر که یان مافی ته سهروفي خاوه ن میرات یان خاونه که ی رت بوو بیت و، نه و نرخه ی که له سهر نه و بنچینه یه مه زنده کراوه، ده بیتته خه رجیبه که له سهر میراتگر یان خاوه ن مولک که که. به لام نه کهر بر که ی ناوبراو له وه که متر بوو، نه و کات مولک که به جیماوه کان یان کرتی به مولک کردن یا خود نرخي خه ملتراو له مامه له ی به خشین وده ست لی هه لکرتن یا خود کورینه وه به مه زنده داده نرتن، به مه رجیتک شنه نو تکان ره چاو بکرتن وبنه بنچینه یه ک بوو حساب کردنی قازانج.

ماددهی چواره م:

ا- نه و که سه ی باجی داهاتی که و توتته سهر، له باجی کواستنه وه ی مولکایه تی خانوو یا خود شوققه ی نیشته جی بوون به فرۆشتن یان به ههر ریکایه ک له ریکاکانی کواستنه وه ی مولکایه تی عه فوو ده کريت.

جا پاره ی فرۆشتنه که بکاته ههر چه ندیک، نه کهر خاونه که ی یان هاوسه ره که ی یا خود منداله ناکامه کانی له رۆژی فرۆشتنی مولک که که له شوینی نیشته جی بوونی ناسایی خانوو یان شوققه یه کبان نه بیت که بوو نیشته جی بوون ده ست بدات و به شپوه یه کی سهر به خو بیت.

نه و که سه باسکراوه یان هاوسه ره که ی یا خود منداله ناکامه کانی نه کهر له رۆژی فرۆشتندا پارچه عار دیک کی ناماده کراو یان هه بیت بوو نیشته جی بوون یا خود زیاتر، نه مه نابیتته ریکر له سوود ودر کرتن له م عه فوو کردنه و ههر که سیک کی سوودی له عه فوو کردنی نه م به نده ی که دیت ودر کرتی، سوود له م عه فوو کردنه ودر ناکريت.

ب- نه و که سه باسکراوه ی باجی که و توتته سهر، له کاتی کواستنه وه ی مولکایه تی به فرۆشتن یان به ههر ریکایه ک له ریکاکانی کواستنه وه ی مولکایه تی جا پاره ی فرۆشتنه که ههر چه نده کی بیت، عه فوو ده کريت، نه کهر خاوه نی مولک که که یان هاوسه ره که ی یا خود منداله ناکامه کانی خانوو ی نیشته جی بوون یا خود شوققه یان پارچه عه ردیک کی ناماده کراوی سهر به خو یان له رۆژی فرۆشتندا له شوینی نیشته جی بوون یان نه بیت.

ج - ئەو هی سوودی له عهفوو کردن وەرکرتیی. سوود له عهفوو کردنه وەرناکری که له خالەکانی (ا و ب) ی ئەم برکە یەدا هاتوو. تەنیا جارێک نەبێ له ماوهی سێ ساڵ له میژووی فرۆشتنی پیشوویهوه.

ماددهی پینجەم:

وہزارەتی دارایی و نابووری بۆی هەیه رینمایی پتویست بۆ ناسانکردنی جیبەجی کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەر بهیتی.

ماددهی شەشەم:

کار به یاساو بریاره باج ستینییه بهرقەرارهکان دەرکری که له گەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا هاوژ نەبن.

ماددهی حەوتەم:

لەسەر وەزیرە تاییه تەندەکانە حوکمەکانی ئەم یاسایە جیبەجی بکەن.

ماددهی هەشتەم:

ئەم یاسایە له ١/١/٢٠٠٠ ههوه کاری پێ دهکری و له رۆژنامهی رەسمیشدا بلاو دەکرێتەوه.

جوهر نامق سالم

سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق

هۆبه پتویستەکان

بە مەبەستی سووکردنی باج بەسەر هاوولاتیانەوه بۆ ئەو هی پشکیتی دادوهرانه له داهاتی (المکلف) بۆی جی بهی لدری و هان بدری تا چالاکییه بازرگانی و نابوورییهکانی خۆی فراوان بکا و بەشداری له وه بهر هیتانه به سووده تازه کان بکات، ئەم یاسایە دەر هیتندرا.